

Лекція

Загальні відомості про дизайн

План

1. Дизайн. Його роль у повсякденному житті.
2. Становлення дизайну.
3. Види дизайну.

Рекомендовані джерела:

1. *Дональд А. Норман. Дизайн привычных вещей = The Design of Everyday Things.* — М.: «Вильямс», 2006. 384.ст.— [ISBN 0-465-06710-7](#)

2. *И. Розенсон. Основы теории дизайна.* — СПб.: Питер, 2006. 224 ст.— [ISBN 5-469-01143-7](#)

3. *Лакими Бхаскаран. Дизайн и время.* — СПб.: Арт-родник, 2009.

4. Історія становлення дизайну
<http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1921>

(дата звернення 10.09.2019 р.)

1. Дизайн все більше входить у різні сторони нашого життя - виробничу, побутову, організаційно-суспільну, і, щоб правильно сприймати його, створювати і просто відчувати себе комфортно у світі іншої природи, необхідно розвинуте дизайнерське мислення.

- Дизайн - це точка відліку роботи в будь-якому напрямку.

Поняття його значно ширше, ніж здається на перший погляд. Зробити дизайн означає не просто намалювати, а згенерувати художню ідею, готову до технічного втілення.

- Дизайн - це вид проектної діяльності, заснований на принципі краси.

І досі ведуться дискусії про сам зміст дизайну, його мету і можливості. Дизайн (англ. design задум, план, намір, мета і від лат. Designare відміряти, намічати) - творча діяльність, метою якої є визначення формальних якостей промислових виробів.

Ці якості включають і зовнішні риси виробу , але головним чином ті структурні і функціональні взаємозв'язки , які перетворюють виріб у єдине ціле як з точки зору споживача , так і з точки зору виробника . Дизайн прагне охопити всі аспекти навколишнього середовища людини , яка обумовлена промисловим виробництвом . [1]

Людину, яка займається художньо - технічною діяльністю , в рамках якої-небудь з галузей дизайну , називають в загальному випадку ' дизайнером ' (у тому числі архітектора , проектувальника , ілюстратора , дизайнера плакатної та іншої рекламної графіки, веб -дизайнера) .

- Дизайн - творчий метод , процес і результат художньо - технічного проектування промислових виробів , їх комплексів і систем , орієнтованого на досягнення найбільш повної відповідності створюваних об'єктів і середовища в цілому можливостям і потребам людини , як утилітарним , так і естетичним.

Дизайн - мистецтво компонування , стилістики та прикраси.

Для дизайну актуальна безліч напрямків.

Дизайн - творчий процес створення речі , в якому естетика визначає зміст (суть) , а технології форму речі.

Дизайн - нерозривний взаємообумовлений зв'язок естетики і технологій , в якій технологія задає зміст (суть) речі або процесу , а естетика її форму.

2. Слово « design » з'явилося в XVI столітті і однозначно вживалося у всій Європі. Слово " дизайн" вперше згадав в одній зі своїх робіт італієць К. В. Сьєр [джерело не вказано 1056 днів] . Італійське вислів «disegno intero» означало народжену у художника і викликану Богом ідею - концепцію твору мистецтва. Оксфордський словник 1588 дає наступну інтерпретацію цього слова: «задуманий людиною план або схема чогось, що буде реалізовано, перший начерк майбутнього твору мистецтва».

У вересні 1969 на конгресі Міжнародної ради організацій по дизайну (ІКСІД) було прийнято наступне визначення: « Під терміном дизайн розуміється

творча діяльність , мета якої визначення формальних якостей предметів , вироблених промисловістю. Ці якості форми відносяться не тільки до зовнішнього вигляду , але головним чином до структурних та функціональних зв'язках , які перетворюють систему в цілісну єдність з точки зору , як виробника, так і споживача ».

У середині ХХ століття в професійному лексиконі для позначення формоутворення в умовах індустріального виробництва вживалося поняття « індустріальний дизайн». Тим самим підкреслювався його нерозривний зв'язок з промисловим виробництвом і конкретизувалася багатозначність терміну « дизайн». І багато трактати з історії дизайну того часу в заголовках містили уточнення « індустріальний дизайн». Потім в кінці ХХ століття проектно- художню діяльність в області індустріального формоутворення стали називати більш стисло - «дизайн ». Частково це пов'язано і з тим , що суспільство вступило у фазу постіндустріального розвитку , відбулися значні зміни в цілеспрямованні « індустріального дизайну ».

Сучасне уявлення про дизайн в цивілізованому світі розглядається набагато ширше , ніж промислове проектування . Відомий американський дизайнер в галузі реклами Максимі Віньеллі (Massimo Vignelli) вигукнув: «Дизайн всеобщ ! » І дійсно , в будь-якій області творчої діяльності людини , будь то мистецтво , будівництво або політика ми стикаємося з поняттям дизайну.

Дизайн як творчий процес можна розділити на :

художній дизайн - створення речового світу суто з точки зору естетики сприйняття (зовнішні прояви форми); [джерело не вказано 81 день]

технічну естетику - науку про дизайн , що враховує всі аспекти , і перш за все конструктивність (ранній етап становлення) , функціональність (середній) , комфортність виробництва , експлуатації , утилізації технічного виробу і т. д. (сучасне розуміння).

Об'єктом дизайну може стати практично будь-який новий технічний промисловий виріб (комплект, ансамбль, комплекс, система) в будь-якій

сфері життєдіяльності людей, де соціально-культурно обумовлено людське спілкування.

Основні категорії об'єкта дизайну

Образ - ідеальне уявлення про об'єкт , художньо-образна модель, створена уявою дизайнера.

Функція - робота, яку повинен виконувати виріб, а також смислова, знакова і ціннісна ролі речі.

Морфологія - будова , структура форми виробу, організована відповідно до його функції, матеріалом і способом виготовлення, що втілює задум дизайнера.

Технологічна форма - морфологія, втілена в способі промислового виробництва речі- об'єкту дизайн- проектування в результаті художнього осмислення технології .

Естетична цінність - особливе значення об'єкту, що виявляється людиною в ситуації естетичного сприйняття, емоційного , чуттєвого переживання і оцінки ступеня відповідності об'єкту естетичному ідеалу суб'єкта.

3. Види дизайну

- 1)промисловий дизайн;
- 2)транспортний дизайн;
- 3)інформаційний дизайн;
- 4)проектування взаємодії;
- 5)проектування програмного забезпечення;
- 6)веб-дизайн;
- 7)дизайн інтер'єрів;
- 8)світловий дизайн;
- 9)дизайн церемоній;
- 10)графічний дизайн;
- 11)книжковий дизайн;

12) поліграфічний дизайн;

13) ландшафтний дизайн;

14) екодизайн;

15) архітектурний дизайн;

16) футуродизайн

17) звуковий дизайн

Контрольні запитання

1. Загальне поняття «дизайн»?
2. Яка роль дизайну в житті людини?
3. Як відбувався розвиток дизайну?
4. Які є види дизайну?